

2015 शमशुईपो नागरिक प्लेटफर्म (सारांश)

जनताको मागहरू सुन्ने सामुदायिक दृष्टिको विकास
जिल्ला परिषद भूमिकाको पुन-जाँच नागरिक सहभागिताको प्रोत्साहन

पृष्ठभूमि

एक संयन्त्रको रूपमा स्थानीय समुदायको आवाज प्रतिनिधित्व भए वापतमा, जिल्ला परिषदको सिमित प्रकार्य र शक्तिको कारण सधैं अपर्याप्त फेला पारिएको छ। विगतको पछिल्लो केहि वर्षमा, सर्व साधारणहरूले जिल्ला परिषदले लिएको अतर्कसंगत र सिधदान्तहीन निर्णयको भागी बन्न पुगेको छ, उदाहरणको लागि सामाजिक स्रोतको बाँडफाँडमा। यसले जिल्ला परिषदको प्रचलन र जिल्ला सभासदहरूको कार्य संपादनमा अधिक प्रश्नहरू र शङ्का उत्पन्न गरेको छ। निती परिवर्तनको बीचमा जहाँ जिल्ला परिषदले अधिक सामाजिक स्रोतहरूको प्रबंधन र आवंटनको लागि जिम्मेवार छन्, जिल्ला परिषदको निर्णयहरू सामुदायको आवश्यकताहरू प्रति अझ उत्तरदायी हुनुपर्छ। माथिको पृष्ठभूमि विरुद, र आगामी जिल्ला परिषद निर्वाचनको दृष्टिकोणमा यस नोभेम्बर, SSP नागरिक संगठन गठबंधनले शम शुई पो सामुदाय सुन्ने आन्दोलन 2015 सुरु गरेको छ। यस 8 महिने अभियानमा, हामीले सामुदाय सुन्ने दृष्टिकोण प्रयोग गरेर जिल्लामा 33 सामुदायिक संगठन र 430 व्यक्तिहरूसँग संवाद गर्यौं जसको माध्यमबाट हामीले सामुदायिक विचारको 626 टुक्राहरू सङ्कलन गरेका छौं। एकत्रित विचारको आधारमा हामीले 3 विचार विमर्श मंचको सञ्चालन गर्यौं र थप छलफल र विचारहरूको विनिमय गर्दा, हामीले अन्तमा आफ्नो निर्णय र स्रोत निर्धारणमा शम शुई पो नागरिक प्लेटफर्म 2015 लाई स्थानीय जिल्ला परिषदको सिधदान्तहरूको मार्गदशकको रूपमा लिनेछौं।

यस शम शुई पो नागरिक प्लेटफर्म माथि-उल्लेख गरिएको सामुदाय सुन्ने प्रक्रिया बाट उत्पन्न भएको हो। सामुदायमा मानिसहरूको आवाज र विचारहरू निम्न 7 पक्षहरूमा सङ्गठित गरिएको छ, जसमा सामुदायिक सेवाहरू, वातावरण र सरसफाइ, सामुदायिक एकीकरण, परिवहन र ट्राफिक, संस्कृति र मनोरञ्जन र सार्वजनिक स्थान समावेश छन्। यस प्लेटफर्मको अवस्थित कार्य र स्थानीय जिल्ला परिषदको प्रचलन सँग पनि मिल्दछ।

यो सामुदाय विभिन्न पृष्ठ भूमिका विभिन्न सामाजिक समूह द्वारा गठन गरिएको छ। विभिन्न सामाजिक समूहको आवश्यकताहरूलाई व्यक्त गर्न, शम शुई पो नागरिक प्लेटफर्मको दुई भागहरू छन् - विशेष आवश्यकता र नागरिक प्लेटफर्म सँगको विषयमा सामाजिक समूह प्लेटफर्म

सामाजिक समूहको विशेष आवश्यकताको सन्दर्भको प्लेटफर्म विभिन्न सामाजिक समूह द्वारा सामुदायको निश्चित आवश्यकता अनुसार विकसित गरिएको हो।

वृद्ध मानिसहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. शम शुई पो "वृद्धहरुको मित्रता पूर्ण समुदाय" प्रोत्साहन गर्न वृद्ध सेवा संगठनको साथमा काम गर्ने;
2. वृद्ध मानिसहरुको विचारहरु संकलन र जिल्लामा वृद्ध मानिसहरु र विभिन्न सरकारी विभागहरुमा संचार र संवादको पदोन्नति गर्न;
3. वृद्ध मानिसहरुको लागि सेवाहरुको सुधार गर्ने र हडकडमा विशेष रुपमा सार्वभौमिक अवकाश सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन निम्ती सरकार सँग आग्रह गर्न;

महिलाहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. अवस्थित बाल हेरविचार सेवाहरुको एक समग्र समीक्षाको सञ्चालन जसमा दिनमा गरिने हेरविचार सेवाहरु, अनियत बाल हेरचाह सेवाहरु र विस्तारित दिनको हेरविचार सेवाहरु समावेश छन्;
2. जिल्लामा बाल बच्चाहरुको लागि मनोरंजन सुविधाहरुको एक व्यापक समीक्षा सञ्चालन गर्ने;
3. अभिभावकहरुको लागि स्रोत समर्थनको वृद्धि गर्न;
4. जानकारी पहुँचको सुधार;
5. बजेट योजनामा सहभागी जातीको बजेट पहलको परिचय;

अल्पसंख्यक जातीय मानिसहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. अल्पसंख्यक जातीय मानिसहरुलाई चिनियाँ र अंग्रेजी सिक्को लागि आर्थिक स्रोत सहायताको वृद्धि गर्न;
2. अवैध व्यवहारको विरुद्धमा अल्पसंख्यक जातीय मानिसहरुको व्यक्तिगत सुरक्षाको सुधार;
3. समुदाय सरसफाइको सुधार;
4. जिल्लामा अधिक क्रिकेट अभ्यास मैदान वृद्धि गर्ने;
5. समुदायमा जातीय एकीकरण र सदभावको बढावा;

मानसिक कमी भएका मानिसहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. संयुक्त राष्ट्र महासन्धिको आधारमा अपांग व्यक्तिको अधिकारको अवस्थित नीति र सेवाहरुको समीक्षा;
2. जानकारी पहुँचको सिधदान्तहरुको योजना बनाउनु, जस्तै सरल जानकारी रेखांकनको प्रयोग गर्नु जसले सार्वजनिक पहुँच र सरकार र सामुदायिक जानकारीको समझ सुनिश्चित गराउछ;
3. अपांग भएका कर्मचारीको लागि उत्पादकता आकलनको अवस्थित संयन्त्रको समीक्षा गर्ने र न्यूनतम ज्यालाको संरक्षण गर्नेको लागि उपायहरुको योजना बनाउनु;

4. उपयुक्त जानकारी प्रदान गर्न र सामुदायको एकीकरणको पदोन्नति गर्न अंपाग मानिसहरु जो विभिन्न प्रकारको प्रदर्शन हुने कला गतिविधिहरुमा सहभागी हुन्छन्, उनीहरुलाई खास सहयोग प्रदान गर्नु;

युवाहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. जिल्लामा भएको विभिन्न प्रकारको मनोरंजक सुविधाहरुको अवस्था र प्रावधानको मूल्यांकन गर्न;
2. युवा आवश्यकता र विकासको पदोन्नतिको लागि स्रोतहरुको वृद्धि गर्न;
3. सामुदायको सुधारमा सहभागी हुनको लागि युवाहरुलाई प्रोत्साहन गर्न समुदाय नवीनता कोषको स्थापना;

संस्कृति र कला पेशावर सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. जिल्लामा भएको प्रयोग नभएको र निष्क्रिय भूमिहरुको सर्वेक्षण गर्ने जसले गर्दा अधिक सार्वजनिक ठाउँ मुक्त गर्न सकिन्छ।
2. शहरी जीवन चक्र र समुदायिक लिंकको प्रोत्साहन;
3. संस्कृतिमा एउटा समितिको स्थापना;
4. व्यापक सार्वजनिक सहभागिताको प्रोत्साहन गर्न;

दृष्टीविहीन मानिसहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. नियमित प्रश्नहरु र सुझावहरुको माध्यम बाट बस सेवाको निगरानी र सुधार गर्ने;
2. बाटोमा नियमित अवरोध हटाउनको लागि विभिन्न सरकारी विभागहरु सँग सम्बन्ध राख्ने;
3. सामुदायमा सामाजिक एकीकरणको लागि काम गर्ने समूहको स्थापना गर्ने;
4. प्रभावकारी नागरिक शिक्षाको प्रोत्साहन गर्ने;

मानसिक पुनर्वास भएका मानिसहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. मानसिक पुनर्वास भएका मानिसहरु र उनीहरुको हेरविचारकर्ताहरुलाई प्रदान गरिएको समर्थन विस्तार सँगको समीक्षा;
2. मानसिक पुनर्वास भएका मानिसहरुलाई रोजगारको लागि सहयोग गर्ने प्लेटफर्मको विकास;
3. मानसिक स्वास्थ्य शिक्षाको बढावा;
4. रातमा सञ्चालन हुने मनोरोग क्लिनिकको प्रावधानको लागि समर्थन;
5. मानसिक स्वास्थ्यमा समितिको स्थापना;

सुन्ने दुर्बलता भएका मानिसहरु सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. बहिरा मानिसहरुको पहिचानको लागि सार्वजनिक, निजी र आर्थिक समर्थनको वचन दिने संस्थाहरुको क्षमता बढावा गर्न;
2. नियमित प्रशिक्षणको लागि आपतकालीन सेवाहरु प्रदान गर्ने विभिन्न विभागहरु सँग समायोजन;
3. जिल्लामा भएको प्रावधानको निगरानी र बाधा मुक्त सुविधाहरुको प्रयोग;

पुरानो शहरी भाडामा बस्ने घरपरिवार सम्बन्धित प्लेटफर्म

जिल्ला परिषदले गर्नुपर्ने:

1. भाडा नियन्त्रणको प्रस्ताव राख्ने र प्रोत्साहन गर्ने;
2. जिल्लामा प्रयोग नभएको र खाली आवास एकाइहरुको विस्तृत सर्वेक्षण;
3. शहरी नविकरण अख्तियारको स्थानान्तरण व्यवस्थाको निगरानी;
4. जिल्लामा भएका 3 नं भवनहरुको विनियमन गर्नु;
5. "सार्वजनिक योजना पूरा गर्न" सुधार;
6. जिल्लामा सार्वजनिक ठाउँ र सुविधाहरुको वृद्धि;

नागरिक प्लेटफर्म :प्रत्याशित जिल्ला परिषदको मागहरु

सामुदायिक सुन्ने अभियान मार्फत, हामीले समुदायमा समस्या पैदा गर्ने 5 प्रमुख संरचनात्मक कारकहरुको पहिचान गरेका छौं ।:

1. जिल्ला परिषदले स्थानीय समुदायको आवश्यकताहरु र अपेक्षाहरु विस्तृत समझको अभावले गर्दा यसले तदर्थ समस्याहरुको लागि मात्र काम गर्छ र लामो अवधिको विकास र निर्देशनमा कमि ल्याउछ ।;
2. जिल्ला परिषदको सञ्चालनमा पारदर्शिताको अभाव भएको हुनाले र यसको निर्णय र स्रोतको आवंटन बुझ्न बासिन्दाहरुमा असफल बनाएको छ ।;
3. जिल्ला परिषदले आफ्नो कार्यहरु पालन गर्नेमा अशक्त छ । यसले आफ्नो सेवाहरुको लागि जिम्मेवार सरकारी विभागहरुलाई पकडमा राख्ने आवश्यक शक्तिको कमी छ । जिल्ला परिषदको सञ्चालन प्रक्रिया एकनास र सत्तावाद छ र वास्तविक समुदायको समस्याहरु समाधान गर्न असफल छ ।;
4. जिल्ला परिषद समुदायको विविध आवश्यकताहरुको लागि असंवेदनशील छ । स्रोतको अनुचित आवंटनले सजिलै विभिन्न समूह बीच द्वन्द्व ल्याउन सक्छ । द्वन्द्वको सामना गर्दा, केहि जिल्ला सभासदहरुले समस्याहरुको सम्बोधन गर्न असफल हुन्छन् र यसले समुदायमा कमजोर समूहहरुलाई अझ धेरै समस्याहरुको उत्पन्न गरेको छ ।;
5. जिल्ला परिषदले विशेष आवश्यकता भएको समुदाय समूहहरुको लागि पर्याप्त ध्यान दिएको छैन जस्तै वृद्ध, अशक्त र अल्पसंख्यक जातीय मानिसहरु आदि ।

नागरिक प्लेटफर्म :प्रत्याशित जिल्ला परिषदको लागि सुझावहरू

माथि उल्लेखित आधारमा, हामीले जिल्ला परिषदलाई आफ्नो संस्कृति र प्रचलनहरू सुधार गर्न र विविध समूहको आवश्यकता पूरा गर्न प्रभावकारी संयन्त्रको स्थापित गर्न अनुरोध गरेका छौं ।

1. सामुदायिक विकासको लागि विविध आवश्यकताहरूको समझ र दर्शनहरूको प्रतिपादित गर्नु
  - 1.1 सामुदायिक आवश्यकता र पहुँचहरूको एक विस्तृत सर्वेक्षण सञ्चालन गर्न र समुदाय दर्शनहरू र सहभागी दृष्टिकोण मार्फत लामो अवधि विकासको रूपरेखा प्रतिपादित गर्नु;
  - 1.2 सहभागी बजेट योजनाको सञ्चालन गर्नको लागि हो । स्रोतहरूको आवंटन लामो अवधिको विकास योजना अनुसार हुनु पर्छ ।;
  - 1.3 नागरिकहरू सहभागिता बढाउन ठूलो मात्र परियोजनाहरूको सुरु गर्न र विभिन्न साझेदारहरूलाई अनुदान आवंटितको निर्णय कसरी गर्नुपर्छ भनेर भाग लिन अनुमतिको रूपमा बजेटको योजनामा समावेश गर्नुपर्छ ।
2. जानकारी पहुँच बलियो र उत्तरदायित्वको सुनिश्चित गर्न
  - 2.1 जानकारी प्रेषणको अवस्थित दृष्टिकोण जिल्ला परिषदको काम सँग स्रोत आवंटनको निर्णय र विभिन्न सांस्कृतिक पृष्ठभूमिका मानिसहरू अवगत छन् भनेर सुनिश्चित गर्नको लागि मुल्यांकन गर्नुपर्छ। यो सर्व साधारणको जानकारी अधिकार सुनिश्चित गर्नको लागि हो ।
  - 2.2 नियमित रूपमा (जस्तै मासिक वा त्रैमासिक) आफ्नो काम बारे सर्व साधारणलाई रिपोर्ट गर्न र सार्वजनिक प्रतिक्रिया सङ्कलन गर्न;
  - 2.3 Legco को अभ्यास सरुप हुनु, जिल्ला स्तरको सार्वजनिक सुनवाई सञ्चालन गर्न जसले सामुदायिक समूह र सरकार बीच प्रत्यक्ष संवाद र प्रश्नहरूको अनुमति दिन्छ । यसले संचार र उत्तरदायित्व बलियो बनाउन र सर्व साधारणको आवाजहरू सुन्नको लागि सुनिश्चित गर्छ ।
3. नागरिक सहभागिताको बढावा र सामुदायिक निर्णयहरूको लागि प्लेटफर्मको स्थापना
  - 3.1 सामुदायिक समूह र निर्णय गर्दा स्थानियहरूको प्रत्यक्ष सहभाहिताको वृद्धि गर्न, उदाहरणको लागि विभिन्न समिति र काम गर्ने समूहहरूमा सामुदायिक समूहहरूको प्रतिनिधित्व वृद्धि गर्न सकिन्छ ।सामुदायिक समूहहरूको प्रतिनिधिहरूको चुनाव द्वारा भन्दा नियुक्त गर्नुपर्छ ।
  - 3.2 महत्त्वपूर्ण सामाजिक एजेन्डाको निर्णयहरूमा सहभागि बन्न र विभिन्न साझेदारहरूलाई सामुदायिक परामर्श र निर्णय स्थापना गर्दा आफ्नो सोचहरूको व्यक्त गर्नको लागि अनुमति दिन्छ ।
  - 3.3 शम शुई पो नागरिक संगठन सठबंधन सँग नियमित रूपमा बैठकहरूको व्यवस्था गर्न र शम शुई पो नागरिक प्लेटफार्मको कार्यान्वयनमा प्रगतिको जाँच गर्न;
4. संभावित सामुदायिक द्वन्दलाई सामान रूपमा हेर्न र परामर्शक संस्कृतिको स्थापना गर्न
  - 4.1 विभिन्न साझेदारहरूको माझमा संवाद र संचारको बढावा गर्न जसले गर्दा 'सामाजिक बजार' र सडकमा सुत्रे मानिसहरूको सम्बन्धित मुद्दाहरूको सम्बोधन गर्न काम गर्ने समूहहरूको स्थापना गरिएको छ ।
  - 4.2 सामुदायिक विभिन्न सामाजिक समूहको बीचमा सहकारिता र समझ बढाउनको लागि कोषको आवंटन;
  - 4.3 सामुदायिक छलफल र परामर्शहरूको बढावा गर्ने गतिविधिहरूमा कोष आवंटन गर्नेको लागि;

5. विशेष आवश्यकता भएका मानिसहरूलाई उत्तरदायी बन्नु र बराबर सहभागिताको बढावा गर्न

- 5.1 समुदायको विभिन्न समूहहरूको विविध आवश्यकताहरूको जाँच र सक्रिय रूपमा प्रतिक्रिया गर्न;
- 5.2 विशेष आवश्यकता भएका मानिसहरूलाई उत्तरदायी बनाउनको लागि विभिन्न जिल्ला परिषद समितिहरूको प्रचलनको समीक्षा गरिन्छ । सबै आवश्यक र सम्भव परिस्थितिहरूमा, विशेष आवश्यकता भएका मानिसहरूलाई नियुक्त वा सहयोगित गर्न (उदाहरणको लागि अपङ्ग मानिसहरू, अल्पसंख्यक जातिका मानिसहरू र एनजीओका प्रतिनिधिहरू) जसले समितिहरूमा निर्णय गर्दा समावेश गर्न सुनिश्चित गर्छ ।
- 5.3 सामुदायमा कमजोर समूहको विशेष आवश्यकताहरूको सम्बोधनमा, प्रासंगिक काम गर्ने समूहको सुरु गर्न र सामुदायमा विशेष आवश्यकता भएका मानिसहरूको सहभागिता प्रोत्साहन गर्न थप कोषको आवंटन गरिएको हो ।